

УТВЪРДИЛ

ДИРЕКТОР:

/проф. д-р С. Петкова/

КОНСПЕКТ

за изпит по базов специализиран предмет

“Паразитология и хелминтология” (01.06.19)

Професионално направление 4.3 „Биологически науки“

1. Понятие за паразитизъм и паразити. Произход и еволюция на паразитизма. Типове биоценотични връзки (симбиоза, мутуализъм, хищничество и др.).
2. Хелминти. Обща характеристика на типовете хелминти.
3. Систематика при хелминтите - до разред. По-важни представители.
4. Пространствени и временни отношения на паразитите и гостоприемника (ектопаразитизъм, ендопаразитизъм, временен и стационарен паразитизъм). Факултативен и лъжлив паразитизъм. Хиперпаразитизъм.
5. Инвазия и начини на инвазиране на гостоприемника с паразити, пътища на миграция, локализация на паразитите в организма на гостоприемника. Синхронизация.
6. Взаимоотношения между паразит и гостоприемник. Реакция на организма на гостоприемника върху паразита.
7. Основни морфологични адаптации на паразитите към паразитния начин на живот. Морфологични адаптации - особености в строежа на отделните системи и органи, прикрепителен апарат, размери и форма на тялото, телесна покривка.
8. Физиологично приспособяване на паразита - устойчивост към ензимната система на гостоприемника, хранене, инцистиране, ексцистиране. Особености в обмяната на веществата /въглехидратна, белтъчна, липидна, минерална/ при паразитите.
9. Клас Trematoda: обща характеристика, морфология, хранене и обмяна на веществата.
10. Клас Trematoda: гостоприемници, поколения и типове жизнени цикли, специфичност и циркулация. По-важни представители.
11. Клас Monogenea: обща характеристика и по-важни представители. Гостоприемници и жизнени цикли. Стопанско и здравно значение.
12. Клас Cestoda: обща характеристика, морфология, хранене и обмяна на веществата.
13. Клас Cestoda: гостоприемници, поколения и жизнени цикли, специфичност и циркулация. По-важни представители. Стопанско и здравно значение.
14. Тип Nematoda: обща характеристика. Фито- и зоонематоди: морфология, хранене.
15. Тип Nematoda: Гостоприемници, поколения и жизнени цикли. По-важни представители. Стопанско и здравно значение.
16. Клас Acanthocephala: обща характеристика, морфология, хранене. Поколения и жизнени цикли. По-важни представители. Стопанско и здравно значение.
17. Protozoa: обща морфологична, биологична и екологична характеристика.
18. Protozoa: жизнени цикли. По-важни представители, причинители на амебиоза, лайшманиоза, трипонозомоза, ламблиоза, токсоплазмоза, малария.
19. Обща морфологична и биологична характеристика на кърлежите. Твърди пасищни кърлежи: сем. Ixodidae. По-важни представители със здравно значение.
20. Меки крастни кърлежи. По-важни представители със здравно значение.

21. Имунитет при паразитозите. Хуморален и клетъчен имунитет. Антитела. Класификация.
22. Механизъм и особености на имунитета при хелминтозите.
23. Патогенеза на инвазионните болести. Патогенно действие на паразитите върху гостоприемника.
24. Методи за диагностика на хелминтози /морфологични, имунологични, биохимични и др./.
25. Епидемичен процес при паразитозите. Епидемиологична класификация на паразитозите.

Литература

1. Основи общей гельминтологии, т. I, II и III (1970) Шульц, Р. С., Е. В. Гвоздев, , 1972, 1976.. “Наука”, Москва.
2. Ветеринарна паразитология и инвазионни болести. (1977) Василев, И., Ю. Вишняков
3. Паразитология. Генов, Г., (1989) Медицина и физкултура, Земиздат,
4. Ветеринарномедицинска паразитология (1994) Камбуров, П., И. Василев, Д. Георгиева, Й. Каменов, В. Койнарски.. Агропрес, София. 2. Василев, И., Ю.
5. Зоология на безгръбначните животни (2001) Васил Големански, Мария Шишиньова Гера Апт ISBN : 9549051048 pp 392
6. Клинична паразитология и тропическа медицина (2016) под редакцията на Петров П., Курдова, Издателство Изток - Запад. ISBN: 978-619-152-816-5 pp.600
7. Biochemistry and Molecular Biology of Parasites (1995) Joseph Marr Miklos Muller Academic Press ISBN: 9780124733459 pp. 349
8. Veterinary Clinical Parasitology (2012) Anne M. Zajac, Gary A. Conboy Wiley-Blackwell ISBN: 978-0-813-82053-8 pp.368
9. The Biology of Parasites (2017) Richard Lucius, Brigitte Loos-Frank, Richard P. Lane, Robert Poulin, Craig Roberts, Richard K. Grencis et all. Wiley-Blackwell ISBN: 978-3-527-32848-2 pp. 492
10. Encyclopedia of Parasitology (2008) Heinz Mehlhorn Springer-Verlag Berlin Heidelberg New York ISBN: 978-3-540-48994-8 pp. 1592